

Sklepi Sveta o digitalnem izobraževanju v evropskih družbah znanja

(2020/C 415/10)

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU:

1. političnega ozadja, predstavljenega v Prilogi,

OB POUČENJU, DA:

2. je visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje, ki temelji na demokratičnih vrednotah in ideji razsvetljenstva, evropska prednost. Široka razširjenost digitalnih tehnologij in dostopa do interneta prinaša nove priložnosti in izzive;
3. je digitalna preobrazba naših družb znanja čedalje hitrejša, digitalne storitve in podatki pa vedno bolj dostopni. Ob tem se spreminja tudi trg dela, z novimi profili delovnih mest in povpraševanjem po digitalnih kompetencah ⁽¹⁾ v kontekstu znanj in spretnosti 21. stoletja. Zaradi vse večjega vpliva umetne inteligence ⁽²⁾ se bodo dolgoročno povečali učinki digitalne preobrazbe naših družb znanja, kar lahko v prihodnosti prinese nove obetavne možnosti za učenje, poučevanje in usposabljanje. Visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje je ključno za opolnomočenje vseh posameznikov in državljanov, da bodo razumeli ta razvoj, pri njem sodelovali in ga sooblikovali;
4. pandemija COVID-19 in njen aktualni učinek na sisteme izobraževanja in usposabljanja ter zadevne institucije v Evropi izpostavljata nujno potrebo po boljšem razumevanju in nenehnem ocenjevanju uporabe, koristi in izzivov digitalnih izobraževalnih tehnologij ⁽³⁾ ter ravni digitalnih kompetenc, tudi v kontekstu vseživljenjskega izobraževanja;
5. se je ob pandemiji COVID-19 pokazala tudi nujna potreba po holističnem pristopu k digitalnemu izobraževanju. Da bi zadostili trenutnim potrebam, mora visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje vključevati digitalne in nedigitalne oblike učenja in poučevanja, vključno s pristopi, kot sta kombinirano učenje ⁽⁴⁾ in učenje na daljavo ⁽⁵⁾. To je priložnost za izboljšanje izobraževanja in usposabljanja, osredotočenega na učečega se, v skladu s posameznikovimi specifičnimi potrebami;
6. digitalno izobraževanje ⁽⁶⁾ kot osnovni pogoj prispeva k usmerjanju digitalne preobrazbe, omogoča nadaljnje izobraževanje in usposabljanje ter vseživljenjsko učenje, pa tudi visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje za vse. Zato je pomembno, da upoštevamo njegovo družbeno razsežnost in ga dojemamo kot del temeljite kulturne preobrazbe. Ta kulturna preobrazba postavlja temelje za to, da se vsem posameznikom in državljanom ob upoštevanju pravil o varstvu podatkov omogoči suverena in varna uporaba podatkov, digitalnih tehnologij in infrastruktur ter dejavno sodelovanje pri sprejemanju političnih odločitev, pri družbenem razvoju in na trgu dela;

⁽¹⁾ Kot je navedeno v prilogi k priporočilu Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje (2018/C 189/01), digitalna kompetenca vključuje samozavestno, kritično in odgovorno uporabo digitalnih tehnologij ter interakcijo z njimi pri učenju, delu in družbenem udejstvovanju. Vključuje informacijsko in podatkovno pismenost, sporazumevanje in sodelovanje, medijsko pismenost, ustvarjanje digitalnih vsebin (tudi programiranje), varnost (tudi digitalno dobro počutje in kompetence, povezane s kibernetiko varnostjo), vprašanja intelektualne lastnine, reševanje problemov in kritično mišljenje.

⁽²⁾ Umetna inteligenca pomeni informacijske sisteme, ki z analiziranjem svojega okolja in (delno samostojnim) ukrepanjem za doseganje specifičnih ciljev izkazujejo inteligentno ravnanje.

⁽³⁾ Za namene teh sklepov so digitalne izobraževalne tehnologije opredeljene kot tehnologije, ki z ustvarjanjem, uporabo in upravljanjem ustreznih tehnoloških procesov in virov učečim se omogočajo lažje in učinkovitejše učenje.

⁽⁴⁾ V tem kontekstu kombinirano učenje pomeni pedagoški pristop, ki kombinira učenje v živo in učenje prek spleta, pri čemer ima učeči se določen nadzor nad časom, krajem, potekom in hitrostjo učenja.

⁽⁵⁾ V teh sklepih učenje na daljavo pomeni način učenja, ki omogoča, da se dejavnosti poučevanja in učenja organizirajo in izvajajo na daljavo (npr. z uporabo radia, televizije, interneta ali elektronskih virov).

⁽⁶⁾ Digitalno izobraževanje zajema dva različna vidika, ki pa se med seboj dopolnjujeta: pedagoško uporabo digitalnih tehnologij kot pomoč in sredstvo za boljše poučevanje, učenje in ocenjevanje ter razvijanje digitalnih kompetenc pri učečih se ter pri delavcih na področju izobraževanja in usposabljanja.

7. bi moralo biti digitalno izobraževanje osredotočeno na učečega se ter prispevati k suverenemu, odgovornemu in svobodnemu osebnemu razvoju vseh posameznikov in državljanov, pa tudi k razvoju njihovega znanja in spretnosti. Kot sestavni del visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja moralo biti digitalno izobraževanje zavezano načelu integritete in zaupanju v njegovo kakovost. Prav tako moralo prispevati k večji dostopnosti izobraževalnih vsebin in pedagoških pristopov, večji socialni vključenosti ter učinkovitejšemu pridobivanju kompetenc, pri čemer si bilo treba prizadevati za učni uspeh vseh posameznikov. Pri digitalnem izobraževanju bilo treba upoštevati nove tehnologije, kot je umetna inteligenca, pri čemer mora biti njihova uporaba varna, pedagoško utemeljena in etična;
8. bi bilo poleg tega treba pri digitalnem izobraževanju upoštevati dobro počutje učečih se, učiteljev, mentorjev ter izobraževalcev, pa tudi staršev in skrbnikov, na primer kar zadeva varno učno okolje. Prispevati bi moralo tudi k lažjemu dostopu do informacij za vse državljane ter k spodbujanju aktivnega kulturnega, gospodarskega in družbenega udejstvovanja v evropskih družbah znanja;
9. bi moralo digitalno izobraževanje spodbujati državljanske kompetence in s tem prispevati k državljskemu osveščanju, tudi na digitalnem področju (⁽⁷⁾). Sem spada tudi kritičen pristop do informacij, ki je potreben za to, da se državljani znajdejo v digitalnem svetu in razvijejo razumevanje osnovnih vrednot demokracije in svobode izražanja;
10. bi bilo treba vsem v Evropi omogočiti dejavno sodelovanje pri digitalni družbeni preobrazbi ter ustrezno, dostopno in varno učno okolje. Človekova pravica do kakovostnega in vključujočega izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja, kot je določena v evropskem stebru socialnih pravic in jo varuje Listina Evropske unije o temeljnih pravicah, mora biti stalno zagotovljena;
11. je za odpravo digitalnega razkoraka med spoloma na področjih IKT in STEM (naravoslovje, tehnologija, inženirstvo in matematika) ključno, da se v vseh oblikah in na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja uporabi pristop, pri katerem se upošteva vidik spolov;
12. je dostop do možnosti digitalno podprtega visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja bistvenega pomena. Ne glede na ključno vlogo in prednosti oblik učenja in poučevanja v živo dostop do visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja s pomočjo digitalnih tehnologij izobraževanja predpogoj za vzdržnost evropskih družb znanja v prihodnosti, pa tudi za evropski inovacijski sistem, ki omogoča zeleno in digitalno preobrazbo, zagotavlja trajnostno rast, delovna mesta in priložnosti ter spodbuja osebni razvoj;
13. močna Evropa temelji na kulturi skupnih vrednot, delitvi, prenovi in odprtosti do novih oblik izmenjav, pa tudi na udejstvovanju in sodelovanju med državljani, ustanovami za izobraževanje in usposabljanje, zasebnim sektorjem in različnimi nacionalnimi izobraževalnimi sistemi. Spletne skupnosti (⁽⁸⁾), ki izmenjujejo prakse (na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter na ravni Unije) so vidnejše in bodo v prihodnje imele še večjo vlogo.

OB ZAVEDANJU, DA:

14. so skladno z načelom subsidiarnosti za učne vsebine in organizacijo sistemov izobraževanja odgovorne države članice;
15. se v državah članicah in Uniji digitalno izobraževanje izvaja v različnem obsegu ter v različnih oblikah in na različnih ravneh izobraževanja in usposabljanja. Izkušnje z digitalnimi izobraževalnimi tehnologijami v Uniji se razlikujejo in so v veliki meri odvisne od okvirov politike in upravljanja, infrastrukturnih in tehničnih zmožnosti ter finančnih in človeških virov. To zlasti vključuje dobro pripravljene učitelje, mentorje, izobraževalce ter drugo pedagoško in administrativno osebje, vključno z vodji ustanov za izobraževanje in usposabljanje;

(⁷) Digitalno državljanstvo je sklop vrednot, spretnosti, odnosa, znanja in kritičnega razumevanja, ki jih državljani potrebujejo v digitalni dobi. Digitalni državljan zna uporabljati tehnologije in je sposoben z njimi kompetentno in pozitivno ravnati.

(⁸) Učitelji, njihovi izobraževalci ter drugo pedagoško osebje pogosto sodelujejo na različnih e-portalih in v različnih spletnih skupnostih, na primer v evropskih e-platfordmah, kot so EPALE, School Education Gateway, e-Twinning itd. Prav tako lahko sodelujejo v širših mednarodnih e-skupnostih, na primer prek mednarodnih organizacij in multinacionalnih podjetij.

16. se je bilo treba hitro odzvati na izredne razmere, nastale zaradi pandemije COVID-19. Države članice so zaprle večino svojih centrov za izobraževanje in usposabljanje ter od ustanov zahtevale, da zagotovijo nadaljnje poučevanje, usposabljanje, učenje in ocenjevanje, predvsem s pristopi na daljavo;
17. se je zaradi ukrepov, ki so jih države članice in njihove ustanove za izobraževanje in usposabljanje sprejele v odziv na nacionalne okoliščine, pokazal pomen razumevanja digitalnega izobraževanja; pripomogli so k povečanju digitalnih zmogljivosti sistemov izobraževanja in usposabljanja ter učiteljem, mentorjem, izobraževalcem ter drugemu pedagoškemu osebju zagotovili priložnosti za strokovni razvoj;
18. so se pri odzivanju na izredne razmere razkrili skupni izzivi in slabosti v sistemih izobraževanja in usposabljanja v Uniji, kljub temu, da so si vse države članice zelo prizadevale, da bi omogočile pristope na daljavo:
 - (a) med pandemijo COVID-19 se je pogosto izkazalo, da nekateri učeči se, v različnem obsegu v različnih državah članicah, nimajo ustreznega fizičnega in tehnološkega dostopa ter zato ne morejo v celoti uveljavljati svoje pravice do izobraževanja in usposabljanja ⁽⁹⁾;
 - (b) izziv brez primere, povezan s pandemijo COVID-19, je razkril, da je nujno treba vsesplošno omogočiti boljše možnosti za razvoj digitalnih kompetenc, da bi vsem posameznikom in državljanom zagotovili enak dostop do izobraževanja in usposabljanja, zlasti v primerih, ko se izvajata na daljavo. Učeči se s posebnimi potrebami so se soočili s posebnimi izzivi;
 - (c) čeprav je pandemija COVID-19 pospešila prehod na digitalno izobraževanje, se lahko zgodi, da se pri razvoju in uporabi novih oblik razširjanja znanja – ob pomanjkanju osveščenosti in namena – zgojijo posnemajo bolj tradicionalne oblike poučevanja in učenja;
 - (d) pandemija COVID-19 je izziv za kontinuiteto dejavnosti nadnacionalnega izobraževanja in usposabljanja, med drugim za čezmejno izobraževanje in usposabljanje ter mobilnost v okviru programa Erasmus+, zlasti mobilnost študentov in osebja na področju visokošolskega izobraževanja ter poklicnega izobraževanja in usposabljanja;
 - (e) z zaprtjem ustanov za izobraževanje in usposabljanje zaradi pandemije COVID-19 se je spremenila vloga učiteljev, mentorjev, izobraževalcev ter drugega pedagoškega osebja, ki so morali poiskati nove načine za ohranjanje stikov z učečimi se in podpiranje njihovega samostojnega dela, bodisi v sodelovalnih učnih okoljih bodisi drugje. Pri tem se je pokazala potreba po sodelovanju, krepitvi zmogljivosti, posebnem strokovnem usposabljanju za digitalno poučevanje in ukrepih pomoči med učitelji, mentorji ter mrežami za izobraževanje učiteljev, pa tudi med ustanovami za izobraževanje in usposabljanje.

OB UGOTAVLJANJU, DA:

19. je digitalni razkorak v državah članicah in v Uniji še vedno izziv, saj se lahko posledično povečajo druge že obstoječe strukturne neenakosti, tudi socialno-ekonomske neenakosti in neenakosti med spoloma;
20. je treba v kontekstu digitalnih izobraževalnih tehnologij zagotoviti varstvo podatkov in digitalno suverenost držav članic, ne glede na nujnost razmer. Poleg tega se je treba v kontekstu obsežnejšega oblikovanja in razširjanja digitalnih izobraževalnih vsebin zavedati pravnih in etičnih načel, na katerih temelji intelektualna lastnina;
21. nove oblike prenosa znanja in učnega okolja, tudi v obliki soustvarjanja, spodbujajo širše povezave med formalnim izobraževanjem in usposabljanjem ter neformalnim in priložnostnim učenjem. Izmenjava dobrih praks na lokalni, regionalni in nacionalni ravni ter na ravni Unije je priložnost za pospešeno vključevanje digitalnih izobraževalnih tehnologij v vse oblike učenja ter spodbujanje visokokakovostnega in vključujočega poučevanja in učenja;

⁽⁹⁾ EURYDICE (2020). Učinek COVID-19: zaprtje izobraževalnih sistemov v Evropi.

22. digitalne izobraževalne tehnologije odpirajo nove možnosti učenja in poučevanja ter so pomemben dejavnik pri zagotavljanju visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja. Dopolnjujejo lahko neposredno interakcijo v obliki poučevanja in usposabljanja v živo ter najboljše nepravke in medije za poučevanje in učenje, ki niso nič manj pomembni kot prej in jih virtualne oblike ne morejo v celoti zamenjati;
23. za spodbujanje kakovosti in vključenosti v izobraževanju ni dovolj zgolj tehnologija; potrebni so tudi varno učno okolje in pedagoški pristopi. Podjetja, ki se ukvarjajo s tehnologijo izobraževanja, vključno z zagonskimi podjetji in MSP, imajo ključno vlogo pri razvijanju inovativnih in dostopnih digitalnih izobraževalnih tehnologij, s tem pa spodbujajo digitalno izobraževanje in digitalno preobrazbo evropskih gospodarstev. Da bi bila za podjetja uspešna, nujno potrebujejo inovacijam naklonjene razmere in ustrezne možnosti financiranja;
24. je v digitalnem izobraževanju treba poudariti pomen pedagoških konceptov ter orodij in metod na področju učenja in poučevanja. Raziskave v izobraževanju lahko prispevajo k razvoju inovativnih konceptov v izobraževanju in usposabljanju ter omogočijo širše razumevanje učinka digitalne preobrazbe na učenje in poučevanje ter na sisteme izobraževanja in usposabljanja;
25. bi zagotavljanje digitalnih kompetenc v vseh oblikah in na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja morala vedno spremljati ustrezna kombinacija s tem povezanih ključnih kompetenc, tudi življenjskih spretnosti, ter bi ga bilo treba podpreti z najsodobnejšo infrastrukturo, opremo in tehnologijo, ki je na voljo. Zlasti pri programih poklicnega izobraževanja in usposabljanja, vključno s programi izpopolnjevanja in preusposabljanja, je potrebna ustrezna kombinacija digitalnih, poklicnih in tehnoloških spretnosti in kompetenc, ki lahko prispevajo k zaposljivosti;
26. je mednarodno konkurenčni in trajnostni evropski inovacijski sistem odvisen od visokokakovostnih in vključujočih sistemov izobraževanja in usposabljanja. Opira se tudi na odličen raziskovalni sistem, ki v idealnih okoliščinah tesno povezan z izobraževanjem in usposabljanjem. Zato bodo zgodnji prenos rezultatov raziskav in inovacij, na primer iz raziskav na področju izobraževanja, ter sooblikovanin preizkušanih inovativnih rešitev digitalnega izobraževanja imeli dodano vrednost za izobraževanje in usposabljanje, na primer na področjih, kot sta oblikovanje politik ali pedagoška uporaba.

OB OPOZARJANJU, DA:

27. je Evropska komisija objavila prenovljen akcijski načrt za digitalno izobraževanje za obdobje 2021–2027 z naslovom Novi temelji za izobraževanje in usposabljanje v digitalni dobi ⁽¹⁰⁾, nadaljnje ukrepe pa bi bilo treba sprejeti v soustvarjalnem procesu z državami članicami, če je to ustrezno in relevantno;
28. glavna cilja tega načrta, tj. spodbujanje razvoja visokoučinkovitega digitalnega izobraževalnega ekosistema ter krepitev digitalnih spretnosti in kompetenc za digitalno preobrazbo, lahko pripomoreta k bolj strateškemu pristopu k digitalnemu izobraževanju na ravni Unije;
29. bi moral visokoučinkoviti digitalni izobraževalni ekosistem ⁽¹¹⁾omogočiti visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje z ustrezno infrastrukturo, povezljivostjo, načrtovanjem digitalnih zmogljivosti in organizacijskimi zmogljivostmi, ki lahko vsem posameznikom na vseh lokacijah omogočijo prožnejši dostop do izobraževanja in usposabljanja. Je podlaga za uspešno izvajanje digitalnega izobraževanja in predpogoj za strukturno preobrazbo sistemov izobraževanja in usposabljanja;
30. učitelji, mentorji, izobraževalci ter drugo pedagoško osebje in učeči se vseh starosti ter v vseh oblikah in na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja potrebujejo digitalne kompetence in ustrezne pedagoške pristope, da bi se digitalne tehnologije v izobraževanju smiselno uporabljale. Pri zagotavljanju digitalnih kompetenc bi bilo treba upoštevati vidika starosti in spola, zajeti pa bi bilo treba tudi medijsko, digitalno in podatkovno pismenost, kritično razmišljanje ter boj proti netočnim informacijam in dezinformacijam, sovražnemu in škodljivemu govoru ter kibernetickemu ustrahovanju in zasvojenosti ter obravnavati varnostna vprašanja, kot so varstvo zasebnosti, varstvo podatkov in pravice intelektualne lastnine;

⁽¹⁰⁾ COM(2020) 624 final.

⁽¹¹⁾ Za namene teh sklepov lahko digitalne izobraževalne ekosisteme razumemo kot okolje in pogoje, ki so potrebni za zagotavljanje visokokakovostnega vključujočega digitalnega izobraževanja. Nanaša se predvsem na visokokakovostno vsebino, uporabnikom prijazna orodja, storitve z dodano vrednostjo in varne platforme.

31. bi bilo treba spodbujati neformalno in priložnostno učenje kot pomembno sredstvo za zagotavljanje potrebne ravni digitalnih kompetenc pri ljudeh vseh starosti, ki niso vključeni v formalni izobraževalni sistem, da bi tako podprli njihov poklicni in osebni razvoj, tudi z vidika dejavnikov, kot so socialni odnosi ter fizično in mentalno zdravje, pa tudi digitalnega dobrega počutja. V zvezi s tem so pomembna digitalna okolja in kultura smiselne in etične uporabe digitalnih orodij. Digitalne možnosti neformalnega in priložnostnega učenja so zlasti pomembne za mlade, pa tudi za starejše, ki so jih posledice pandemije COVID-19 še posebej prizadele –

POZIVA DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU Z NACIONALNIMI OKOLIŠČINAMI:

32. spodbujajo vključevanje digitalnih izobraževalnih tehnologij in pridobivanja digitalnih kompetenc, da bi izboljšali poučevanje, usposabljanje in učenje v vseh oblikah in na vseh ravneh izobraževanja in usposabljanja ter v okviru vseživljenjskega učenja;
33. spodbujajo ocenjevanje, zagotavljanje kakovosti in potrjevanje učnih rezultatov inovativnih načinov učenja, vključno z digitalnimi komponentami;
34. razmislijo o pedagoških modelih ter izobraževanju in usposabljanju učiteljev, mentorjev in izobraževalcev ter drugega pedagoškega osebja, da bi bolje izkoristili različne možnosti digitalnih izobraževalnih tehnologij;
35. učiteljem, mentorjem in izobraževalcem ter drugemu pedagoškemu osebju, kot so vodje usposabljanj za učitelje, omogočijo in jih motivirajo za začetni ali stalni strokovni razvoj, da bi lahko razvili in izboljšali svoje digitalne spretnosti in kompetence ter osnovno znanje o IKT na ravni, ki bi jim omogočala, da pri delu suvereno uporabljajo digitalne izobraževalne tehnologije ter zagotavljajo visokokakovostno izobraževanje in usposabljanje. Na ta način bi jim bilo treba omogočiti, da sodelujejo pri oblikovanju novih in na učečega se osredotočenih metod poučevanja in usposabljanja ter uporabnih didaktik, ki spodbujajo kritično in ustvarjalno mišljenje, ter ustvarjajo varna visokokakovostna in vključujoča učna okolja in vsebine. Dobro usposobljeni učitelji, ki lahko uporabljajo digitalno tehnologijo na pedagoško utemeljen način in ob upoštevanju vidikov starosti in spolov, so ključni dejavnik pri zagotavljanju visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja za vse;
36. spodbujajo vključevanje vseh učečih se, s premostitvijo socialnih neenakosti in digitalnega razkoraka ter zagotovitvijo enakega dostopa do ustreznih digitalnih učnih možnosti in okolij za vse;
37. razmislijo o naložbah v digitalno izobraževanje, tako da bi izkoristili možnosti novega mehanizma za okrevanje in odpornost, zlasti vodilne pobude v zvezi s povezovanjem, preusposabljanjem in izpopolnjevanjem, ter s posodobitvijo in okrepitevijo visokokakovostnega in vključujočega izobraževanja in usposabljanja prispevali k okrevanju. Razmislijo naj tudi o drugih možnostih financiranja s strani Unije, kot so Erasmus+, Obzorje Evropa, Digitalna Evropa, Instrument za povezovanje Evrope II, InvestEU, ESRR in ESS+.

POZIVA KOMISIJO, NAJ V SKLADU S POGODBAMA TER OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI IN NACIONALNIH OKOLIŠČIN:

38. zagotovi usklajen pristop k digitalnemu izobraževanju v okviru lastne institucije ter skupaj z državami članicami in ustreznimi deležniki začne proces strateškega razmisleka o dejavnikih, ki omogočajo uspešno digitalno izobraževanje, vključno s povezljivostjo in digitalno pedagogiko, infrastrukturo, digitalno opremo, digitalnimi spretnostmi učiteljev in učečih se, interoperabilnostjo in podatkovnimi standardi, pri tem pa upošteva tehnološko suverenost, zasebnost, varstvo podatkov in etiko ter si hkrati prizadeva za visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje; poleg tega v tem procesu v tesnem sodelovanju z državami članicami in ob opiranju na dokaze nadalje ukrepa na podlagi sklepov Sveta o boju proti krizi zaradi COVID-19 v izobraževanju, da bi na ravni Unije dosegli skupno razumevanje pristopov, ki omogočajo učinkovite, vključujoče in interaktivne učne procese na daljavo;
39. preuči načine za spodbujanje bolj celostnega pristopa k razvoju politike digitalnega izobraževanja z morebitno vzpostavitev evropskega vozlišča za digitalno izobraževanje, pri čemer naj se opira na obstoječe mreže in druge ustrezne ukrepe, da bi se lahko bolje prilagodili hitrosti digitalne preobrazbe, v okviru evropskega izobraževalnega prostora ter v sinergiji in ob dopolnjevanju z drugimi ustreznimi politikami;

40. podpre razvoj digitalnega izobraževanja v Evropi in opozori na njegovo vlogo prek programa znanj in spretnosti za Evropo, evropskega izobraževalnega prostora in novega strateškega okvira za evropsko sodelovanje, ki bo nadomestil ET 2020;
41. zagotovi informacije o razvoju metod digitalnega izobraževanja in izmenjuje dobre prakse, zlasti z vzajemnim učenjem med državami članicami, ter informacije o mednarodnem sodelovanju in določanju referenčnih vrednosti, na primer s Svetom Evrope, Unesco in OECD;
42. podpira države članice pri aktualni digitalni preobrazbi v izobraževanju in usposabljanju, zlasti z medsektorskim sodelovanjem med različnimi nacionalnimi pobudami in strategijami na področju digitalnega izobraževanja, ter povezuje organe, strokovnjake, raziskovalce na področju izobraževanja, ponudnike izobraževanja in usposabljanja, civilno družbo (sindikate učiteljev ter združenja staršev in učečih se) in zasebni sektor;
43. tesno sodeluje z državami članicami in ustreznimi deležniki, da bi izkoristili obstoječe nacionalne in evropske digitalne izobraževalne ekosisteme, pri čemer se je treba zavedati, da so za visokoučinkovit digitalni izobraževalni ekosistem potrebne izobraževalne vsebine, platforme, storitve in orodja, ki so osredotočeni na učeče se, vredni zaupanja, varni, pedagoško utemeljeni, dostopni in, če je ustrezno, večjezični, pa tudi zasnovani na odprt način in visokokakovostni. To zajema tudi obravnavanje etičnih vidikov, vključno z umetno inteligenco, ter spodbujanje varstva osebnih podatkov učečih se in uporabnikov ter zagotavljanje varne mednarodne izmenjave s pomočjo interoperabilnosti v skladu z evropskimi predpisi o varstvu podatkov.

POZIVA KOMISIJO IN DRŽAVE ČLANICE, NAJ V SKLADU S SVOJIMI PRISTOJNOSTMI IN OB USTREZNEM UPOŠTEVANJU NAČELA SUBSIDIARNOSTI:

44. v podporo načrtom za digitalno preobrazbo ustanov za izobraževanje in usposabljanje učinkovito izkoristijo digitalno razsežnost programa Erasmus+ in, če je ustrezno, sinergije z drugimi ustreznimi programi Unije; prek projektov Erasmus+ zagotovijo nadaljnjo podporo za strokovni razvoj učiteljev ter razvoj digitalnih spretnosti, kompetenc in zmogljivosti, učinkovito uporabo metod in orodij digitalnega izobraževanja, pa tudi razvoj odprtih izobraževalnih virov na vseh področjih izobraževanja in usposabljanja s ciljem vseživljenjskega učenja; preučijo, ali bi program Erasmus+ lahko prispeval k večji dostopnosti digitalnih izobraževalnih vsebin in večji socialni vključenosti, da bi tako spodbudili učni uspeh vseh učečih se;
45. preučijo, ali bi lahko okrepiли sinergije med različnimi evropskimi, nacionalnimi in regionalnimi programi, pobudami in projekti ter tako podprli socialno vključevanje; razvijajo digitalne spretnosti in kompetence učečih se ter učiteljev, mentorjev in izobraževalcev ter zlasti ljudi, ki jim grozita revščina ali socialna izključenost, vključno z najbolj ogroženimi; okrepijo razvoj inovativnih metod in orodij učenja in poučevanja ter vsem učečim se omogočijo, da izkoristijo visokokakovostno in vključujoče izobraževanje in usposabljanje;
46. še naprej podpirajo pobudo „Evropske univerze“ prek programov Erasmus+ in Obzorje Evropa, pa tudi centre poklicne odličnosti, ter izkoristijo njihov potencial za razvoj digitalnega izobraževanja; spodbujajo razširjanje, izkoriščanje in nadgradljivost relevantnih rezultatov projektov v okviru programa Erasmus+, da bi z njimi seznanili oblikovalce politik ter pedagoške delavce;
47. preučijo uporabo digitalnih tehnologij, da bi ponudile širši nabor možnosti za kombinirano in virtualno mobilnost ter dodatne prožne priložnosti za učenje v izobraževanju in usposabljanju; podprejo izmenjavo najboljših praks za izboljšanje učenja in poučevanja, spodbujajo podporne storitve in digitalne upravne postopke, na primer tiste, ki so bili razviti v okviru pobude za evropsko študentsko izkaznico ali Europassa;
48. dodatno okrepijo in čim bolj povečajo sinergije med orodji za samoocenjevanje (npr. SELFIE, HEInnovate), okvirji (evropski okvir digitalnih kompetenc), participativnimi dogodki in promocijskimi dejavnostmi (npr. hekaton za digitalno izobraževanje (Digital Education Hackathon), evropski teden programiranja (EU Code Week)) in obstoječimi platformami (npr. eTwinning, School Education Gateway in EPALÉ); še naprej sodelujejo prek mrež, kot je koalicija za digitalno pismenost in delovna mesta, ter še naprej podpirajo mrežo za intelektualno lastnino v izobraževanju, ki jo upravlja Urad Evropske unije za intelektualno lastnino;

49. izkoristijo raziskave, vključno z rezultati evropskih projektov, ki se financirajo v okviru programov Erasmus+ in Obzorje Evropa ter programa za digitalno Evropo, za krepitev sinergij med evropskim izobraževalnim prostorom in evropskim raziskovalnim prostorom, ki naj bi prispevale k temu, da bi digitalno izobraževanje podpiralo in uporabljalo raziskave za spodbujanje inovativnih pedagoških rešitev ter kot podlago za oblikovanje, izvajanje in ocenjevanje politik;
 50. uporabijo rezultate ustreznih publikacij in študij o digitalnem izobraževanju, ki so jih pripravile države članice in mednarodne organizacije, zlasti OECD, UNESCO in Svet Evrope.
-

PRILOGA

Politično ozadje

1. Priporočilo Sveta z dne 20. decembra 2012 o potrjevanju neformalnega in priložnostnega učenja
2. Sklepi Sveta o naložbah v izobraževanje in usposabljanje – odziv na sklepe Sveta o ponovnem razmisleku o izobraževanju: naložbe v spretnosti za boljše socialno-ekonomske rezultate in letnem pregledu rasti za leto 2013 ⁽¹⁾
3. Sklepi Sveta o vlogi predšolske vzgoje in osnovnošolskega izobraževanja pri spodbujanju ustvarjalnosti, inovativnosti in digitalne kompetence ⁽²⁾
4. Sklepi Sveta o digitalnem mladinskem delu ⁽³⁾
5. Skupno poročilo Sveta in Komisije za leto 2015 o izvajanju strateškega okvira za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju (ET 2020) – Nove prednostne naloge za evropsko sodelovanje v izobraževanju in usposabljanju ⁽⁴⁾
6. Sklepi Sveta o razvoju medijske pismenosti in kritičnega razmišljanja z izobraževanjem in usposabljanjem ⁽⁵⁾
7. Resolucija Sveta o programu za nova znanja in spretnosti za vključujočo in konkurenčno Evropo ⁽⁶⁾
8. Sklepi Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, o vključujoči različnosti, ki omogoča dostop do kakovostnega izobraževanja za vse ⁽⁷⁾
9. Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2017 o evropskem ogrodju kvalifikacij za vseživljenjsko učenje in razveljavitvi Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o uvedbi evropskega ogrodja kvalifikacij za vseživljenjsko učenje ⁽⁸⁾
10. Sklepi Sveta o okrepljenih ukrepih za zmanjšanje horizontalne spolne segregacije v izobraževanju in zaposlovanju (7. december 2017)
11. Sklepi Sveta o razvoju šol in odličnem poučevanju ⁽⁹⁾
12. Sklepi Sveta o prenovljeni agendi EU za visoko šolstvo ⁽¹⁰⁾
13. Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2018 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje ⁽¹¹⁾
14. Priporočilo Sveta z dne 22. maja 2019 o celovitem pristopu k poučevanju in učenju jezikov ⁽¹²⁾
15. Priporočilo Sveta z dne 19. decembra 2016 z naslovom Poti izpopolnjevanja: nove priložnosti za odrasle ⁽¹³⁾ in sklepi Sveta z dne 22. maja 2019 o izvajanju navedenega priporočila ⁽¹⁴⁾

⁽¹⁾ UL C 64, 5.3.2013, str. 5.

⁽²⁾ UL C 172, 27.5.2015, str. 17.

⁽³⁾ UL C 414, 10.12.2019, str. 2.

⁽⁴⁾ UL C 417, 15.12.2015, str. 25.

⁽⁵⁾ UL C 212, 14.6.2016, str. 5.

⁽⁶⁾ UL C 467, 15.12.2016, str. 1.

⁽⁷⁾ UL C 62, 25.2.2017, str. 3.

⁽⁸⁾ UL C 189, 15.6.2017, str. 15.

⁽⁹⁾ UL C 421, 8.12.2017, str. 2.

⁽¹⁰⁾ UL C 429, 14.12.2017, str. 3.

⁽¹¹⁾ UL C 189, 4.6.2018, str. 1.

⁽¹²⁾ UL C 189, 5.6.2019, str. 15.

⁽¹³⁾ UL C 484, 24.12.2016, str. 1.

⁽¹⁴⁾ UL C 189, 5.6.2019, str. 23.

16. Sklepi Sveta o prizadevanjih za uresničitev vizije evropskega izobraževalnega prostora ⁽¹⁵⁾
17. Sklepi Sveta z dne 9. aprila 2019: „Za vse bolj trajnostno Evropo do leta 2030“ ⁽¹⁶⁾
18. Sklepi Sveta z dne 7. junija 2019 o prihodnosti visoko digitalizirane Evrope po letu 2020: „Krepitev digitalne in gospodarske konkurenčnosti v Uniji ter digitalna kohezija“ ⁽¹⁷⁾
19. Resolucija Sveta o nadaljnjem razvijanju evropskega izobraževalnega prostora za podporo v prihodnost usmerjenih sistemov izobraževanja in usposabljanja ⁽¹⁸⁾
20. Sklepi Sveta o ključni vlogi politik vseživljenjskega učenja pri omogočanju družbam, da bi pri obravnavi tehnološkega in zelenega prehoda podpirale vključujočo in trajnostno rast ⁽¹⁹⁾
21. Resolucija Sveta o izobraževanju in usposabljanju v evropskem semestru: zagotavljanje informiranih razprav o reformah in naložbah ⁽²⁰⁾
22. Sklepi Sveta o evropskih učiteljih in mentorjih za prihodnost ⁽²¹⁾
23. Sklepi Sveta o boju proti krizi zaradi covida-19 v izobraževanju in usposabljanju ⁽²²⁾
24. Sklepi Evropskega sveta, 1. in 2. oktober 2020 ⁽²³⁾
25. Sklepi Sveta o oblikovanju digitalne prihodnosti Evrope ⁽²⁴⁾
26. Sklepi Sveta „S prekvalificiranjem in izpopolnjevanjem do večje trajnosti in zaposljivosti v podporo okrevanju gospodarstva in socialni koheziji“ – sklepi Sveta (8. junij 2020)

⁽¹⁵⁾ UL C 195, 7.6.2018, str. 7.

⁽¹⁶⁾ Dok. 8286/19.

⁽¹⁷⁾ Dok. 10102/19.

⁽¹⁸⁾ UL C 389, 18.11.2019, str. 1.

⁽¹⁹⁾ UL C 389, 18.11.2019, str. 12.

⁽²⁰⁾ UL C 64, 27.2.2020, str. 1.

⁽²¹⁾ UL C 193, 9.6.2020, str. 11.

⁽²²⁾ UL C 212 I, 26.6.2020, str. 9.

⁽²³⁾ EUCO 13/20.

⁽²⁴⁾ UL C 202 I, 16.6.2020, str. 1.